

Om nu end denne Ordning passede ind i den Stilling, som de af Kongen udnævnte Sagførere i det Hele indtog, idet deres indskrænkede Antal gav dem en monopoliseret Stilling med Hensyn til Udførelse af Retsager, der indeholdt et Æquivalent for de Krav, som stilledes til dem af det Offentlige i Henseende til Udførelsen af offentlige, og befalede Sager, synes den ikke at stemme med den Ordning, der er tilveiebragt ved Loven om Afgang til Sagførervirksomheden af 26de Mai 1868. Efter at denne Lov saa stærkt har udvidet Afdgangen til Sagførervirksomhed, og derigjennem i høi Grad forøget Betydningen af den Sagfører efter D. L. 1-9-14 tilkommende Eneret til Retsvættens Udførelse, synes det ikke længere tilbørligt i noget Tilfælde at nægte den til Baretagelsen af offentlige eller beneficerede Sager bestilte Sagfører Ret til Vederlag for sit med Sagen havte Arbeide, og dette Vederlag synes derhos at burde være et saadant, som virkelig svarer til, hvad der af Sagføreren ydes i det Offentliges Tjeneste. Og hvad der saaledes kræves af Sagføreren naturlige Ret, kræves ogsaa omvendt af Parternes Lær. Thi de utilstrækkelige Vederlag til Sagførerne, som nu ikke længere opveies af Monopolfordelen, kunne ikke andet end forrykke det naturlige Forhold mellem Sagfører og Part ved at svække Partens Tillid til Bestaffenheden af det Arbeide, som fra Sagføreren Side ydes, ligesom de og friste ind paa den Veie, at der af vedkommende Part ydes den bestilte Sagfører et Honorar som Tillæg til det tilkjendte Salær, et Forhold, som, om det end ikke maatte være ligesom ulovligt, dog er mindre heldigt og i alt Fald utvivlsomt ikke bør forekomme uden som Undtagelse. Dgaa for Parternes Skyld er det derfor nødvendigt at tilveiebringe en Ordning, hvisfølge der fra Sagføreren Side kan regnes paa samme Interesse for og samme Opsættelse af Pligtforholdet i de Sager, til hvilke han bestilles, som i dem, han frivilligt overtager, og derfor kan forventes samme Tillid hos Parten til Sagføreren som til en af ham selv antagen. Men hertil udkræves, at Sagføreren vilkaar under de offentlige og beneficerede Sager ikke maa fjerne sig altfor meget fra de, under hvilke han udfører de Sager, han frivilligt paalager sig.

Med Hensyn til Lovforslagets enkelte Paragrafer skal Ministeriet bemærke Følgende:

§ 1.

Det foreslaas i denne Paragraf i Henhold til det Anførte at give enhver Sagfører, der bestilles til at udføre en offentlig Sag eller nogen Del af en saadan eller til at bistaa en Part, hvem fri Proces er tilstaaet, i en Domsag eller anden Retshandling, Afgang til Salær og det saaledes,

at dette fastsættes ved Rettens Skjøn efter hans Arbeide i Sagen uden Hensyn til dennes Udfald, men omvendt er betinget af, at han befindes at have udført sit Hverv forsvarligt.

At Fastsættelsen af Vederlaget overlades helt til Rettens Skjøn, uden at der fra Lovgivningens Side foreskrives Minimums- og Maximumsgrændser, vil formentlig findes naturligt. Den Forandring, som herved sker i den bestaaende Lovgivning, indskrænker sig i Virkeligheden til, at den Anomali hæves, at der er fastsat Grændser for Dørretternes Afgang til at tilstaa Salær for Udførelsen af Justitsager. Ei heller ses der nogen Grund, hvorfor det ikke lige saa godt kan overlades Retteene uden lovbestemte Begrændsninger at fastsætte de heromhandlede Salærer, som lignende Afgjørelser uden nærmere Veiledning have kunnet overlades dem med Hensyn til de i Konkurslovens § 69 og Skiftelovens §§ 31 og 33 omhandlede Betalinger.

Med Hensyn til Kredsen af de Tilfælde, i hvilke Salær tilstaaes, og Maaden, hvorpaa det fastsættes, bemærkes fremdeles, at Salæret for Tiden kun fastsættes af Retten, naar Sagen sluttes ved Dom, i hvilket Tilfælde Salæret bestemmes dels for de Sagførere, der have procederet Hovedsagen, dels for de Sagførere, der have fungeret ved saadanne Bihandlinger, hvis Foretagelse for andre Retter end den, som paadømmer Hovedsagen, har været fornøden. Naar derimod Sagen hæves eller sluttes ved Forlig — hvilket ofte først sker, efter at den er helt udprocederet — afgjøres Salærspørgsmaalet ikke af Retten, men, under Hensyn til de Grundsætninger, som gjælde for Salærers Tilkendelse ved Dom, af Administrationen, jfr. Rancelli-Skrivelse af 27de Marts 1824, Justitsministeriets Skrivelser af 7de Juni 1851, 23de Juni 1853 og 17de August 1858. Ligesom dette er unaturligt, fordi Administrationen ofte ikke selvstændigt kan bedømme Omfanget og Bestaffenheden af det anvendte Arbeide, saaledes frembyder denne Ordning ogsaa andre Ulemper, navnlig paa Grund af den Forbindelse, hvori Afdgangen til Salær af det Offentlige staar med Sagens Udfald, endog for Underretternes Vedkommende, idet det Offentliges Pligt til at afholde Salæret ogsaa her afhænger af, at det ikke kan paalægges en Part, jfr. Justitsministeriets Skrivelse af 23de Juni 1853 Endelig bemærkes endnu, at det efter de gjældende Regler har maattet antages, at det Salær, som er tilstaaet Sagføreren i Hovedsagen, ogsaa omfatter hans Virksomhed under de eftersølgende Sds- og Skjønssager, skjøndt Dommeren ved Fastsættelsen af Salæret ikke har kunnet overse, hvilket Arbeide der i saa Henseende vilde komme til at paahvile Sagføreren, jfr. Justitsministeriets Skrivelser af 27de Decbr. 1862 og 27de August 1878 (Ministerialtid. A. Pag. 117). Det vil nu, hvis Grundtanken i dette Lovforslag billiges, formentlig sin-